

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tuulivoimalaitosten kiinteistövero- tuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Katri Kulmunin /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 124/2015 vp:

*Mitä hallitus aikoo tehdä kannustaakseen kuntia tuulivoiman lisärakentamisen edistämiseen ja
mitä hallitus aikoo tehdä korjataakseen tuulivoimalaitosten kiinteistöverotuksessa olevan epäkohdan sekä saattaakseen myös yksittäiset tuulivoimat voimalaitoksille määrätyn kiinteistöveron piiriin.*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tavoite tuulivoiman lisäämisestä osana uusiutuvan energian osuuden lisäämistä perustuu valtioneuvoston 6 päivänä marraskuuta 2008 antamaan Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiaan, jota päivitettiin 20 päivänä maaliskuuta 2013 annetulla Kansallisella energia- ja ilmastostrategialla. Tuulivoiman syöttötariffin lisäksi tuulivoiman rakentamista on edistetty poistamalla erilaisia hallinnollisia ja vastaavia esteitä. Näiden esteiden poistamista on tehty pääosin Lauri Tarastin työ- ja elinkeinoministeriölle laatiman vuodelta 2012 olevan selvityksen *Tuulivoimaa edistämään* pohjalta.

Myös tuulivoimaloiden kiinteistöverotus oli esillä Tarastin selvityksessä. Selvityksessä katsottiin, että kunnan tuulivoimaloista saaman kiinteistöveron tulee olla kohtuullinen suhteessa muihin kiinteistöveroon ja samalla tukea kunnan halukkuutta hyväksyä tuulivoimarakentamista. Tarasti päätyi ehdottamaan kiinteistöveron perusteena olevasta tuulivoimalan jälleenhankintavastuun vähennettävän ikäalennuksen määrän alentamista 4 prosentista 2,5 prosenttiin vuodessa ja verotusarvon vähimmäismäärän korottamista 20 prosentista 40 prosenttiin jälleenhankintavastuun. Tavoitteena oli lisätä kuntien saamaa kiinteistöverokertymää ja vaikuttaa siten myönteisesti kuntien suhtautumiseen ja asukkaiden paikalliseen hyväksyttävyyteen tehtäessä päätöksiä tuulivoiman kaavoittamisesta ja rakentamisesta.

Tarastin selvityksessä ehdotetut toimenpiteet sisältyivät vuonna 2013 annettuun kiinteistöverotusta koskevaan lakiesitykseen. Muutokset tulivat voimaan vuoden 2014 alusta.

Keinona kuntien kiinteistöverotulojen lisäämiseen tuulivoimaloista on esitetty myös kysymyksen perusteluosassakin esiin tuotu ajatus siitä, että useamman tuulivoimalan muodostamaa tuulivoimapuistoa käsiteltäisiin kiinteistöverotuksessa yhtenä voimalana. Nykyisin tuulivoimalana pidetään yhtä itsenäisesti toimimaan kykenevää tuulivoimalaa silloinkin, kun samalla alueella

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 124/2015 vp

sijaitsee useita tuulivoimaloita. Tämä merkitsee, että tuulivoimalaitoksiin ei sovelleta voimalaitosrakennusten ja –rakennelmien erillistä veroprosenttia, jonka määrä on enintään 2,85, koska kiinteistöverolain mukaan vesi- ja tuulivoimalaitokseen, jonka nimellisteho on enintään 10 megavolttiampeeria, sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia, jonka määrä on enintään 1,55. Yksittäiset tuulivoimalat jäävät aina mainitun tehorajan alle.

Tuulivoimapuistoon kuuluvien voimaloiden käsitteleminen yhtenä voimalaitoksena merkitsisi sen sijaan sitä, että tehoraja monessa tapauksessa ylittyisi, jolloin kiinteistöverotulot kasvaisivat niissä kunnissa, jotka ovat määränneet erillisen veroprosentin tuulivoimaloille.

Mainitun vuoden 2013 kiinteistöverotusta koskevan lakiehdotuksen (HE 76/2013) perusteluissa ajatukseen suhtauduttiin torjuvasti, seuraavin perustein: ”Monet syyt puoltavat kuitenkin tuulivoimaloiden sijoittamista toistensa läheisyyteen, eikä sen vuoksi ole johdonmukaista verottaa tuulivoimapuistossa sijaitsevia tuulivoimaloita ankarammin kuin hajasijoitettuja erillisiä tuulivoimalaitoksia. Tuulivoimapuistot tehostavat kuntien maankäyttöä hajautettuun rakentamiseen verrattuna. Myös esimerkiksi maa-alueiden virkistys- ja matkailukäyttöä ajatellen uusien voimalaitosyksiköiden rakentaminen jo olemassa olevien tuulivoimaloiden tuntumaan merkitsee sitä, että lisärakentamisen aiheuttama rajahaitta on aleneva, kun taas kunnan kiinteistöverotulot kasvavat lisärakentamisen myötä lineaarisesti. Pienvoimalasäännöksen tuulivoimapuistokohtaista soveltamista ei myöskään voida perustella säännöksen taustalla aikanaan olleilla energiapoliittisilla näkökohdilla. Yleistä kiinteistöveroprosenttia, joka on keskimäärin 0,72, useampikertaisesti korkeampi 2,85 prosentin kiinteistöveroprosentti ei ole perusteltavissa sähkön tuottamisesta tuulivoimapuistossa saatavalla säästöllä tuotantokustannuksissa.”

Mainitut näkökohdat ovat edelleen relevantteja. On myös muistettava, että kiinteistöverotus on kiinteistökohtaista, ja tuulivoimapuistoissa voimalat sijainnevat monesti eri kiinteistöjen alueella. Tuulivoimapuiston voimalat voivat myös sijaita kahden tai useamman kunnan alueella.

Toinen kysymyksen perusteluosassa esitetty ehdotus, 10 megavolttiampeerin tehorajan poistaminen tai merkittävä alentaminen, oli myös esillä vuonna 2013 kiinteistöverolain valmistelun yhteydessä. Tässä yhteydessä katsottiin, että pienvoimalasäännöksen tarpeellisuus ja nimellistehon taso arvioitaisiin uudelleen voimalaitosverolain valmistelun yhteydessä. Asiaa käsiteltiin myöhemmin samana vuonna annetun voimalaitosveroa (ns. windfall-vero) koskevan lakiesityksen (HE 140/2013) perusteluissa. Katsottiin, että erityyppisten pienvoimaloiden kustannustaso, tuotannon vaihtelut ja toimintaperusteet ovat merkittävästi erilaiset kuin suurtuotannolla ja siten pientuotannon lievempi verokohtelu on perusteltua. Toisaalta erityyppisten pienvoimaloiden erilaista kohtelua ei pidetty perusteltuna. Vesivoimalaitoksia koskevien tietojen perusteella arvioitiin, että 2,85 prosentin kiinteistöveroprosentin soveltaminen nimellisteholtaan merkittävästi alle 10 megavolttiampeerin vesivoimalaitoksiin merkitsisi useissa tapauksissa sitä, että vero muodostuisi varsin korkeaksi suhteutettuna sähkön markkinahintaan. Pienvesivoimalaitosten kiinteistöverorasitus olisi noussut merkittävästi. Pienvoimalasäännökseen ei ehdotettu muutosta.

Myös viimeksi mainitut näkökohdat ovat edelleen relevantteja.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 124/2015 vp

Valtioneuvoston piirissä ei ole jo toteutettujen toimenpiteiden lisäksi vireillä uusia toimenpiteitä kuntien kannustamiseksi tuulivoiman lisärakentamisen edistämiseen.

Helsingissä 9.9.2015

Valtiovarainministeri Alexander Stubb